

VINERI • 15 NOIEMBRIE 2013 • ANUL LXIII NR. 46

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Pași mărunți pentru un viitor sigur

Zece întrebări retorice pe marginea serbării de la Leta Mare

„Privesc cu optimism și entuziasm perioada pe care o voi petrece în Ungaria”

CALENDAR ORTODOX

18 noiembrie, luni, Sf. M. Mc. Platon; Sf. Mc. Romano și Zaheu, diac.

19 noiembrie, marți, Sf. Prooroc Avdie; Sf. Sfințit Mc. Varlaam.

20 noiembrie, miercuri, Înaintepăznuirea intrării în Biserică a Maicii Domnului; †) Cuv. Grigorie Decapolitul.

21 noiembrie, joi, (†) Intrarea în Biserică a Maicii Domnului (Vovidenia).

22 noiembrie, vineri, Sf. Ap. Filimon, Arhip și Onisim.

23 noiembrie, sâmbătă, †) Cuv. Antonie de la Iezerul-Vâlcea.

24 noiembrie, duminică, Sf. Mc. Clement, Ep. Romei și Petru, Ep. Alexandriei (Dezlegare la pește). Duminica a XXX-a după Rusalii (Dregătorul bogat – păzirea poruncilor).

10 vorbe pe săptămână

CATEGORISI – 1. A așeza ceva după categorii. 2. A califica, a caracteriza pe cineva; p. ext. a vorbi de rău pe cineva. – Din ngr. kategória = OSZTÁLYOZ, KATEGORIZÁL; MINÓSÍT, ÉRTÉKEL

CETĂȚEAN – Locuitor al unui stat, care se bucură de drepturi civile și politice și care are anumite obligații față de acel stat. – Cetate + suf. -ean = ÁLLAMPOLGÁR

CETĂȚENIE – Condiția juridică de cetățean, situația de cetățean. – Cetățean + suf. -ie = ÁLAAMPOLGÁRSÁG

FENOMENAL – 1. Care aparține fenomenelor, privitor la fenomene, de natura fenomenelor. 2. Care posedă o însușire într-un grad atât de mare, încât provoacă uimire, uluiește; extraordinar. – Din fr. phénoménal = TÜNEMÉNYES, FENOMENÁLIS

INTEROGA – A pune cuiva întrebări insistente; a chestiona; spec. a pune întrebări unui martor sau unui inculpat, a supune la un interogatoriu. – Din fr. interroger, lat. interrogare = KIKÉRDEZ, KIHALLGAT

INTEROGAȚIE sau ÎNTREBARE RETORICĂ – Procedeu retoric constând în adresarea unor întrebări, nu pentru a obține răspuns, ci pentru a comunica o idee, o atitudine. = KÖLTŐI KÉRDÉS

ÎNLESNI – 1. A face ca ceva să fie ușor de înfăptuit, de obținut; a ușura, a facilita. 2. A ajuta pe cineva; a ușura cuiva o muncă, o acțiune. – În + lesne = MEGKÖNNYÍT

MISTER – 1. Ceea ce este (încă) necunoscut, neînțeles sau nedescoperit; taină; secret. 2. Dogmă creștină pe care biserica o consideră inaccesibilă rațiunii omenești. 3. (La pl.) Ritualuri religioase în Grecia și Roma antică la care participau doar cei inițiați. – Din fr. mystère, lat. mysterium = REJTÉLY, TITOK; MISZTÉRIUM(JÁTÉK)

LEGISLATIV – Referitor la legi, la legiferarea legilor, la elaborarea și la adoptarea lor. – Organ legislativ = organ care are împuternicirea de a elabora și a adopta legile. – Din fr. législatif = TÖRVÉNYHOZÓ

RETORICĂ – 1. Arta de a vorbi frumos; arta de a convinge un auditoriu prin măiestria argumentației, frumusețea stilului și a limbii etc.; ansamblul regulilor care ajută la însușirea acestei arte. – Din ngr. ritórikí, lat. rhetorica, it. retorica, fr. rhétorique = RETORIKA, SZÓNOKLAT

ROMÂNIA
Ministerul Afacerilor Externe
Departamentul Politici pentru
Relația cu Românii de Pretutindeni

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni / Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a DPRRP

București

Cetățenia română – un drept al românilor de pretutindeni

Comisia românilor de pretutindeni din Senatul României, în parteneriat cu Asociația Convergențe Europene, a organizat, marți, 5 noiembrie, la Palatul Parlamentului, o conferință intitulată „Cetățenia română – un drept al românilor de pretutindeni și o datorie morală a României”, în cadrul căreia au fost dezbătute aspecte legate de o inițiativă legislativă prin care se dorește modificarea Legii Cetățeniei. Proiectul legislativ, inițiat de senatorul Viorel Badea și semnat de parlamentari din toate partidele, vizează etnicii români de pretutindeni, în special pe cei din jurul frontierelor și din Balcani și, dacă va deveni lege, românii care intră sub incidența legii vor avea dreptul de a solicita și de a obține cetățenia României în cadrul unei proceduri simplificate.

În afară de politicieni din Parlamentul de la București, la eveniment au mai fost prezenți reprezentanți ai comunităților românești din Transcarpatia (Ucraina), regiunea transnistreană (Republica Moldova), Valea Timocului și Voivodina (Serbia) și Vidin (Bulgaria).

Senatorul Viorel Badea a concluzionat dezbaterile subliniind că „nu crede că există vreun român care să nu fie de acord cu această inițiativă. Este o inițiativă care va duce la împlinirea totală a identității noastre naționale.” (Infoprut.ro)

Jula

Propuneri pentru distincțiile AȚRU

Oficiul Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungari solicită instituțiile, organizațiile civile și autogovernările de naționalitate din rândul comunității românești din Ungaria să facă propuneri cu privire la conferirea distincțiilor fondate de AȚRU: „Pentru românii din Ungaria” și „Pentru învățământul românesc din Ungaria”. Propunerile trebuie să conțină datele personale și datele legate de activitatea persoanei sau organizației recomandate. Propunerile pot fi trimise la Oficiul AȚRU, adresa: 5700, Jula, str. Eminescu, nr. 1. Termenul limită de depunere a propunerilor este 30 noiembrie 2013.

Telefonul redacției:
66/463-152

Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu

Poza săptămânii

Pe aripile credinței

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Educatoarea Simina Gherțan citește poveste copiilor de la grădinița din Micherechi (foto: Ana Cioca)

„Privesc cu optimism și entuziasm perioada pe care o voi petrece în Ungaria”

Interviu cu domnul Florin Vasiloni,
noul consul general al României la Jula

La o lună după ocuparea postului, domnul Florin Vasiloni, noul consul general al României la Jula a acordat un interviu săptămânalului „Foia românească” în care a avut amabilitatea să ne vorbească despre prima lui întâlnire cu comunitatea românească din Ungaria, de acum 21 de ani, despre prietenii și impresii legate de românii de aici, despre optimismul și entuziasmul cu care privește misiunea de diplomat în Ungaria, precum și despre cum vor sărbători în acest an românii din zona Julei Ziua Națională a României.

– De la deschiderea Consulatului General al României la Jula din anul 2006, sunteți al treilea consul general, după domnii Ioan Fodoreanu și Călin Cămărășan. Ați primit sfaturi de la înaintașii Dvs. sau de la domnul Dragoș Țigău, care a ținut interimatul până la venirea noului consul general, cum să conduceți această reprezentanță diplomatică, aflată într-un orașel maghiar lipit de granița de vest a României?

– Vă mulțumesc foarte mult pentru întrebarea dumneavoastră, deoarece îmi permite să abordez un subiect mai puțin cunoscut pentru publicul larg, și anume, maniera în care este pregătit un șef al unei misiuni diplomatice române înainte de a fi trimis în țara de acreditare, în cazul de față, în Ungaria.

În acest context, aș începe prin a vă spune că Ministerul român de Externe este o instituție care are deja o tradiție bogată, cu o istorie de 151 de ani, ceea ce înseamnă că are o serie de proceduri de selecție și pregătire a personalului diplomatic, clare și eficiente, construite pe baza acestei bogate experiențe.

Acest lucru presupune că personalul diplomatic, indiferent de funcția pe care urmează să o ocupe în cadrul unei misiuni diplomatice, este selecționat pe baza calităților necesare pentru funcția respectivă și este pregătit astfel încât să-și îndeplinească mandatul primit.

În cazul meu, după ce conducerea Ministerului a hotărât să mă însărcineze cu coordonarea activităților Consulatului General al României la Jula, am fost inclus într-un program de pregătire foarte intens, care

a acoperit atât elemente legate de documentarea generală privind relația bilaterală, cât și aspecte ce țin de partea de protocol, diplomatie publică și culturală, administrativă și a cuprins și un segment menit să mă ajute să înțeleg cât mai bine activitatea acestui consulat.

În mandatul primit voi ține cont inclusiv de evaluările făcute de predecesorii mei, Ioan Fodoreanu și Călin Cămărășan, precum și de actualul meu coleg Dragoș Țigău și voi colabora îndeaproape cu departamentele din Ministerul român de Externe. În dialogul meu cu aceștia, m-am familiarizat cu proiectele de colaborare româno-ungare derulate, în curs de desfășurare și în pregătire, cu accent pe responsabilitățile ce îmi vor reveni în calitate de consul general al României la Jula.

– Vă rog să prezentați pentru cititorii „Foi românești” câteva date din viața Dvs. personală și cele mai importante informații despre pregătirea profesională!

– M-am născut la Oțelu Roșu, în județul Caraș-

Severin, în 1977. Sunt căsătorit și am doi copii, o fetiță și un băiat. Pregătirea mea academică în domeniul teologiei mi-a conferit o bază solidă, pe care am completat-o cu studii post-universitare (masterat) pe teme precum: „Mass-media și relații publice. Tehnici de redactare”, „Geopolitica și relații internaționale” și „Științe administrative”. Ulterior, toate acestea s-au dovedit o platformă utilă pentru programul de „perfecționare în domeniul relațiilor internaționale”, pe care l-am urmat la Institutul Diplomatic Român, în perioada 2011–2012.

– Sunteți la post de circa o lună. Care sunt primele impresii?

– Într-adevăr, timpul zboară. Aș zice că primele impresii sunt pozitive. Atât orașul Jula și împrejurimile sale, cât și oamenii pe care i-am întâlnit până acum mi-au lăsat o impresie foarte plăcută, iar dinamica deosebită a activității consulatului mă face să privesc cu optimism și entuziasm perioada pe care o voi petrece în Ungaria.

(Continuare în pag. a 5-a)

EDITORIAL

Vom putea avea cetățenie română!

România se pregătește să-și modifice Legea Cetățeniei. Un proiect legislativ, inițiat de senatorul Viorel Badea, semnat de parlamentari din toate partidele și dezbătut săptămâna trecută la Palatul Parlamentului din București, în cadrul conferinței intitulate „Cetățenia română – un drept al românilor de pretutindeni și o datorie morală a României”, vizează etnicii români de pretutindeni, în special pe cei din jurul frontierelor și din Balcani. Dacă acest proiect legislativ va deveni lege, toți românii din jurul granițelor actuale ale României vor avea dreptul de a solicita și de a obține cetățenia României în cadrul unei proceduri simplificate.

Noi, cei care trăim în Ungaria, ne-am obișnuit în ultimii trei ani să vedem la știri și să citim în ziare cum săptămână de săptămână suntem tot mai mulți cetățeni maghiari. La Primăria din Jula, lunar sau chiar mai des, se țin festivități în cadrul cărora se depune jurământul în cor și se preiau buletinele de noi cetățeni ai Ungariei de către acei cetățeni străini (în primul rând, unguri din afara Ungariei) care au obținut cetățenia prin procedură simplificată, după o așteptare de doar câteva luni.

În România, actuala Lege a Cetățeniei acordă ceva înlesniri doar pentru românii din Republica Moldova. Noul proiect de lege prevede însă ca și ceilalți români din jurul României să se bucure de astfel de avantaje. La conferința de săptămâna trecută de la București au luat parte și reprezentanți ai comunităților românești din țările din jur, care și-au putut exprima dorințele, neajunsurile, speranțele. „Având pașaport românesc în buzunar, ne va fi mult mai simplu să ne demonstrăm naționalitatea românească.” (Boian Barbuță, Valea Timocului, Serbia) „Este important să se pună semnul egal între român și vlah în limba sârbă. Să nu înghițim momeala fraților sârbi care spun că vlahii sunt altceva decât români. Haideți să ne ajutați și să acordați cetățenia română și românilor care nu au avut-o până acum.” (pr. Boian Alexandrovici, Valea Timocului Serbia)*

Și din aceste două declarații se vede clar că românii din jurul României nu-și doresc cetățenia română pentru oarece avantaje sau pentru a intra pe piața de muncă din România, ci din dorința de a-și regăsi identitatea pierdută sau furată sau luată cu forța. Românii din Bulgaria sau Ungaria, dacă o vor obține, nu vor folosi cetățenia română ca pe un pașaport european, ci pur și simplu pentru a demonstra legătura naturală cu poporul român, popor cu care au aceeași limbă, aceeași cultură.

În acest moment, Legea României oferă posibilitatea de redobândire a cetățeniei doar pentru aceia, care ei sau părinții sau bunicii lor au fost cândva cetățeni români și au trăit pe teritoriile care au aparținut cândva României. Un român din Serbia sau Ungaria trebuie să stea la același ghișeu cu mongolezii sau nigerienii. Ca orice străin care și-a părăsit patria natală, să aștepte 8 sau, dacă este căsătorit cu un cetățean român, minimum 5 ani, să depună acte peste acte, și să aștepte. În tot acest timp nimeni nu-l va întreba cine au fost bunicii lui sau în ce limbă vorbește acasă cu părinții sau cu copiii lui.

De ce să vrea totuși, de exemplu, un român din Ungaria să obțină (prin procedură simplificată) cetățenia română? Se știe bine că românii din Ungaria de azi nu au aparținut niciodată Statului Român, nu au avut întotdeauna aceeași istorie. Noi ne legăm de România mai mult prin sentimente, fiind parte a aceleiași neam, având aceeași limbă, aceeași cultură, aceeași credință, aceleași tradiții. Iar acestea sunt suficiente motive.

Eva Șimon

(*Sursa declarațiilor: infoprut.ro)

Dumitru Rus (1920–2013)

În ziua de 10 noiembrie 2013, pastorul baptist Dumitru Rus și-a încetat activitatea pe acest pământ, la vârsta de 93 de ani. Dumitru Rus s-a născut la 3 decembrie 1920, în localitatea Cenadul Unguresc. A mărturisit pe Domnul Isus în apa botezului Nou Testamental, în anul 1942, la Chitighaz, fiind botezat de pastorul Nicolae Covaciu din Oradea. Evlavios om al credinței, un român care a făcut multe eforturi ca bisericile baptiste românești să-și păstreze identitatea, Dumitru Rus din Cenadul Unguresc a slu-

jit ca pastor la Chitighaz, Cenadul Unguresc și Micherechi timp de 60 de ani. A păstorit „turma” baptiștilor micherecheni timp de 40 de ani, trăind însă cu familia la Chitighaz și fiind membrul acestei biserici. În 1946 a început seminarul teologic la Budapesta. După seminar, în 1949 a fost chemat să slujească la Biserica baptistă din Șercad și la Micherechi. S-a căsătorit cu Maria Unc, sora cantorului Svetozar Unc, o româncă din satul său natal. Cu soția s-a mutat la Șercad, unde au stat până în anul 1957. Între timp, soții Rus au fost binecuvântați cu trei fete: gemenele Elisabeta și Ecaterina, și fiica Maria. Din anul 1957 până în anul pensionării 1980, a slujit la biserica din Chitighaz.

A fost condus pe ultimul drum de către rude, prieteni și cunoscuți pe 14 noiembrie, în cimitirul baptist din Chitighaz.

Binecuvântare la Biserica baptistă din Micherechi

Duminică, 10 noiembrie, soții Sica și Renata Tudor din Micherechi și-au dus pe micuțul lor Iannys Eduard Tudor, pentru prima dată în casa Domnului ca să-l dedice lui Dumnezeu și să ceară binecuvântarea peste creșterea lui. În cadrul

serviciului divin, pastorul Petrică Crețu a oficiat actul de binecuvântare, iar când va crește mare să-L ajute să devină un adevărat ucenic al Lui. După binecuvântare au avut loc rugăciuni, poezii și cântări de laudă. A.C.

100 de zile de post și rugăciune pentru București

Grupul de Lideri și Slujitori din biserici evanghelice din București (GSLB) a convenit ca începând cu 22 septembrie să inițieze o acțiune de 100 de zile de post și rugăciune pentru orașul București.

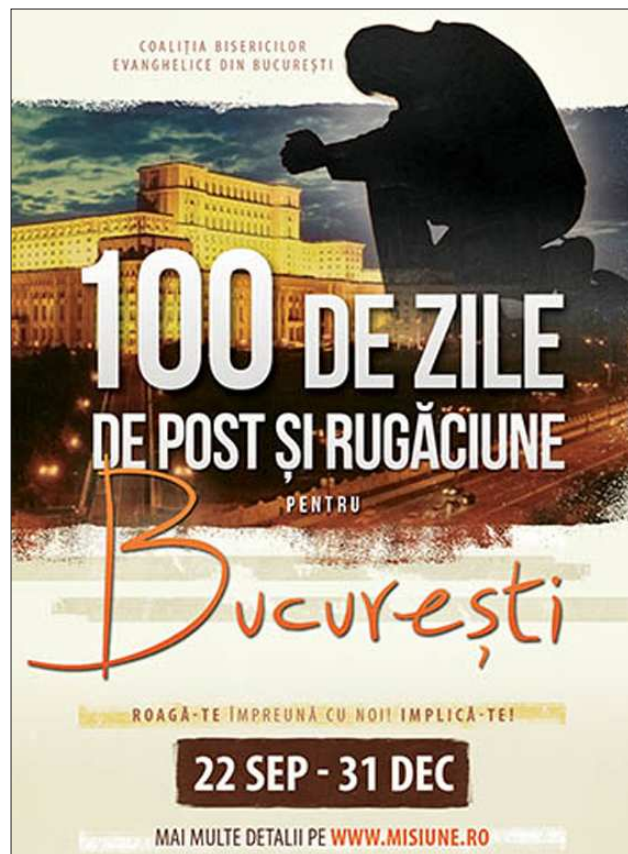
Așa cum se știe, anul acesta, la data de 20 septembrie, capitala României a sărbătorit 554 de ani de la prima atestare documentară a orașului. Păstorii bisericilor evanghelice din București au marcat această zi printr-un timp special de rugăciune ce a fost organizat în cursul dimineții. Ziua Bucureștiului a fost marcată prin rugăciune și de către membrii bisericilor evanghelice ce s-au adunat împreună pentru a mijloci pentru oraș, în cursul serii de 20 septembrie. Credem în bunătatea și credincioșia lui Dumnezeu față de orașul București și credem că postul și rugăciunea constituie cea mai potrivită acțiune pentru schimbarea contextului spiritual, social și politic din oraș.

În această perioadă de 100 de zile de post și rugăciune vor fi întreprinse câteva acțiuni:

1. Fiecare credincios din bisericile evanghelice din București se va ruga pentru oamenii de pe strada pe care locuiesc, pentru cei de pe o stradă pe care cei dintr-o altă merg spre locul lor de muncă sau spre școală (sau spre alte activități zilnice) precum și pentru locuitorii de pe strada locului de muncă sau a școlii credincioșilor evanghelici.

2. Pe aceste străzi vom observa situații, probleme sau nevoi ce necesită atenția noastră ca uceniciilor Domnului din această generație. Observațiile vor fi notate și aduse la Biserica locală a fiecărui credincios. Aceste idei vor fi analizate de către păstori și liderii GSLB pentru a iniția modalități practice de implicare a bisericilor în rezolvarea problemelor cu care se confruntă orașul nostru.

3. Bisericile evanghelice își vor desemna o arie de câțiva kilometri (2-3 Km) în jurul locului în care se află așezată clădirea bisericii proprii și se vor ruga pen-

tru oamenii și instituțiile din această zonă căutând modalități practice de implicare în vederea îmbunătățirii situației spirituale și materiale de aici.

Peste 20 de biserici evanghelice din București și-au anunțat deja participarea la această acțiune de post și rugăciune.

Membrii bisericilor sunt încurajați să se roage în mod deosebit și să postească în anumite zile ale săptămânii.

Vor fi aproximativ 15 săptămâni de rugăciune până la sfârșitul anului, iar în fiecare săptămână ne vom focaliza pe anumite subiecte și cauze de rugăciune, după cum urmează:

1. Pentru „cetatea” noastră, cerând har și îndurare pentru orașul nostru (22-28 septembrie);

2. Pentru studenți și universități (29 septembrie-5 octombrie);

3. Pentru administrația orașului (6-12 octombrie);

4. Contra traficului de persoane – ziua 18 octombrie este desemnată ca zi europeană de luptă contra traficului de persoane (13-19 octombrie);

5. Pentru familii (20-26 octombrie);

6. Pentru cei afectați de adicții/dependențe (27 octombrie-2 noiembrie);

7. Pentru Președinție,

Parlamentul și Guvernul României (3-9 noiembrie);

8. Pentru sistemul educațional (copii și școli) (10-16 noiembrie);

9. Pentru sistemul sanitar (bolnavi, medici și spitale) (17-23 noiembrie);

10. Pentru proclamarea Evangheliei și lupta contra vrăjitoriei, ghicitoriei, horoscopului și a superstiției (24-30 noiembrie);

11. Pentru România – trezire și reformă spirituală (1-7 decembrie);

12. Pentru sistemul juridic și lupta împotriva corupției (8-14 decembrie);

13. Pentru bisericile din București – unitate între membri și lideri (15-21 decembrie);

14. Pentru glorificarea lui Dumnezeu în oraș (22-28 decembrie);

15. Pentru organizațiile și misiunile creștine care activează în București (29-31 decembrie).

În ultima duminică din această perioadă de post și rugăciune de 100 de zile se va organiza o întâlnire publică cu participarea credincioșilor din toate bisericile evanghelice.

Dumnezeu să binecuvânteze Bucureștiul! Dumnezeu să binecuvânteze România!

Grupul de Slujitori și Lideri din biserici evanghelice din București

„Privesc cu optimism și entuziasm perioada pe care o voi petrece în Ungaria”

(Urmare din pag. a 3-a)

– Ați reușit să vă cunoașteți, să luați contactul cu autoritățile orașului Julia? Cum vă place orașul?

– Deocamdată mă aflu la începutul vizitelor mele de prezentare. La data de 7 octombrie am sosit la Julia, iar la 15 octombrie mi-a fost înmănat exequatur-ul de către șeful Departamentului Europa II din cadrul Ministerului ungar de Externe, domnul Jozsef Magyar.

Vizitele mele de prezentare au început doar după preluarea exequatur-ului, care a debutat cu vizitarea Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. Totodată, am onorat cu prezența la evenimentele cu semnificație deosebită pentru comunitatea românească, precum și comemorarea soldaților români care și-au pierdut viața pe teritoriul Ungariei, și anume, la Debrețin, Hajdú-böszörmény și Micherechi.

Am, totodată, programate întâlniri cu asociațiile culturale românești, conducerea școlilor în care învață copiii din Ungaria, primarul din Julia, deputații care reprezintă județele Bichiș și Bihor în legislativul de la Budapesta, autorități județene, primarii localităților în care trăiesc comunități de români și alți interlocutori relevanți. Doresc să dezvolt o colaborare permanentă cu Institutul Cultural Român de la Budapesta și filiala acestuia de la Seghedin, pentru identificarea oportunităților de organizare a unor proiecte de diplomație publică și culturală, menite să răspundă așteptărilor comunității românești din Ungaria.

Orașul Julia este recunoscut de majoritatea românilor din zona de graniță ca fiind unul încântător, fapt pentru care este ușor de înțeles de ce atâția turiști români aleg să-și petreacă vacanțele în Julia. Împărtășesc, desigur, această impresie despre orașul Julia, și am convingerea că atât eu, cât și familia mea ne vom bucura din plin de frumusețea și atmosfera acestui oraș.

– Comunitatea românilor din Ungaria nu vă este necunoscută, pentru că știți că ați avut încă în anii de liceu un coleg din Micherechi. Cum s-a putut împrieteni atunci un român din România cu un român din Ungaria? Cum vi s-a părut atunci: sunt mai multe cele ce ne leagă sau cele ce ne despart?

– Spre bucuria mea, am constatat că, de fapt, am mai mulți foști

colegi care locuiesc în comunitatea românească din Ungaria sau în apropiere de granița cu Ungaria, ceea ce a făcut ca participarea mea la evenimentele organizate recent de comunitățile românești din Chitighaz și Leta Mare să reprezinte tot atâtea ocazii de a mă reîntâlni cu foștii colegi.

În ceea ce privește răspunsul la ultima parte a întrebării dumneavoastră, aș sublinia că eu nu consider că există ceva ce ne desparte pe români. Există multe trăsături precum graiul, dansul sau portul, care sunt caracteristice românilor care locuiesc într-o anumită regiune sau zonă, dar nu putem să le considerăm a fi elemente care să ne despartă ci, dimpotrivă, ne unesc. Astfel, legarea unei prietenii cu un român de pe aceste meleaguri a fost ceva normal, iar reîntâlnirea cu el este la fel de firească. Atâta timp cât trăim și simțim românește, nu există nimic care să ne despartă.

– Venind vorba la întâlnirea de săptămâna trecută de la Uniunea Culturală, ne-ați amintit că pe vremea când ați fost seminarist ați cântat și într-un cor, cu care ați venit să le cântați românilor din Ungaria. Când a fost asta și ce amintiri păstrați de atunci?

– A fost demult, în 1992. Nu pot să cred că am trecut deja 21 de ani de la acea primă vizită în această comunitate. Îmi aduc aminte că eram foarte entuziasmat de faptul că urma să călătoresc în străinătate și să întâlnesc români care au trăit mereu pe aceste meleaguri. Întâlnirea cu românii de aici a fost foarte emoționantă, cel puțin pentru mine. Era un mister spre care priveam cu ochi de copil. A trecut mult timp de atunci, dar misterul rămâne.

– După experiențele din primele săptămâni, cum vedeți misiunea Dvs. printre românii din Ungaria? În ce domeniu credeți că ar trebui să ne unim forțele, noi, românii din Ungaria și cei din România, ca să putem acționa în vederea păstrării identității românești pe aceste meleaguri?

– În această chestiune, lucrurile sunt foarte clare. Veți putea conta oricând pe sprijinul autorităților române în privința acelor proiecte care își propun să ajute la păstrarea identității etnice, lingvistice, culturale și religioase a românilor din Ungaria, mă refer în primul rând la Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni

din cadrul Ministerului român al Afacerilor Externe și la modalitățile acestuia de finanțare nerambursabilă a programelor, proiectelor și acțiunilor pentru sprijinirea activității românilor de pretutindeni și a organizațiilor reprezentative ale acestora.

Este foarte important ca această comunitate românească din Ungaria să valorifice la maxim oportunitățile oferite de statul român. Substanța proiectelor este cea care ne va permite să ne unim forțele, pentru ca această comunitate românească din Ungaria să aibă un viitor.

Totodată, nu vă așteptați ca statul român să încerce să impună proiecte. Ar fi o eroare majoră. Rolul statului român este să vină în întâmpinarea unor proiecte inițiate și asumate de instituții reprezentative ale comunității românești din Ungaria, fie că vorbim despre asociații culturale românești, mass-media în limba română, comunități religioase sau instituții școlare. Singura condiție este ca proiectele respective să contribuie la păstrarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a acestei comunități românești.

Aș dori să menționez rolul extraordinar de important al educației pe care o primesc copiii românilor din Ungariei, tocmai din necesitatea păstrării identității naționale. Când spun educație, mă refer atât la cea primită de acasă, din familie, cât și pe cea formată în cadrul sistemului de învățământ. Acordăm o atenție deosebită educației copiilor români care învață în școlile generale din Ungaria și subliniez aici schimbările de experiență prin care aceștia pot vizita România sau sistemul de burse pe care statul român îl oferă pentru ca elevii provenind din comunitățile de români din afara granițelor să poată studia în România.

– Peste câteva zile vom sărbători Ziua Națională a României. Ce pregătiți pentru românii din zona Julei?

– Nu vreau să vă dezvălu toate surprizele pe care le pregătim, motiv pentru care mă voi limita la a menționa faptul că cei care vor răspunde pozitiv invitației noastre de a participa la recepția pe care o vom oferi cu prilejul Zilei Naționale a României, la data de 29 noiembrie, îl vor întâlni pe unul dintre cei mai faimoși caricaturiști români, și anume, pe Ștefan Popa Popa's.

E. Șimon

Pe scurt...

MICHERECHI

Sâmbătă, 16 noiembrie, Primăria din Micherechi împreună cu Catedra de limba română din Seghedin organizează o întâlnire, la Casa căsătorilor din Micherechi, care cuprinde: expoziție, discuție și film documentar despre Revoluția de la Timișoara din anul 1989. Amintirile acelei zile dramatice vor fi evocate de domnul Gino Rado, istoric și vicepreședintele Asociației „Memorialul revoluției din Timișoara”. Întâlnirea va avea loc începând cu ora 15.00.

MICHERECHI

Tinerii ortodocși și alți oameni de bine din Micherechi adună și anul acesta donații pentru ajutorarea familiilor nevoiaș. La fel ca în anii anteriori, donațiile vor fi împărțite în ajunul sărbătorilor de Crăciun și de Anul Nou. Ajutoarele (alimente, îmbrăcăminte, jucării pentru copii, dulciuri, mobilier, etc.) se adună la școala generală din localitatea Micherechi, de luni până vineri între orele 8 și 16, până pe 20 decembrie. Pentru mai multe informații poate fi contactat Robert Ruja, la telefon: 06-70/420-0250.

APATEU

Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria și Parohia Ortodoxă din Apatu organizează pe 23 noiembrie, o zi de sărbătoare, închinată Sfântului Andrei Șaguna, Mitropolitul românilor ortodocși din Transilvania (1808–1873). Manifestările vor avea loc cu începere de la ora 11.00 și vor cuprinde inaugurarea bustului lui Andrei Șaguna, un Te-Deum și un simpozion. La eveniment este așteptat să participe și Mitropolitul Ardealului Laurențiu Streza.

MICHERECHI

Biserica Baptistă din Micherechi găzduiește pe 23 noiembrie, Adunarea Generală a Comunităților Baptiste din zona Crișurilor, unde biserica va avea și oaspeți din România. Programul manifestării va începe sâmbătă dimineața la ora 9.00.

Tabăra de religie „Muguri de lumină” pentru copiii din Micherechi

În perioada 8–10 noiembrie, cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Siluan, Episcopul românilor din Ungaria s-a desfășurat cea de-a doua ediție a taberei de religie intitulată generic „Muguri de lumină”, tabără la care au participat 19 copii de la școala generală din Micherechi. Programul taberei s-a desfășurat în locații diferite, însă pentru cazare și masă copiii au fost găzduiți la centrul pentru familii și tineret de la Otlaca-Pustă, de la sălașul Drăgan. Scopul taberei a fost acela de a le oferi copiilor și tinerilor o alternativă creștină, viabilă și educativă, de petrecere a timpului liber. Prima ediție a avut loc cu ajutorul tinerilor ortodocși din localitatea Micherechi, iar anul acesta tabăra s-a organizat în cadrul unui proiect european transfrontalier. Copiii au petrecut la tabără zile în care s-au bucurat de frumusețile naturii, de binecuvântarea slujbelor religioase, de binefacerile unei excursii la Seghedin sau ale activităților culturale și sportive.

Copiii, viitorul Bisericii noastre

În prima zi, tinerii participanți la tabără, împreună cu însoțitorii lor au participat la Sfânta Liturghie Arhierescă săvârșită în biserica din Otlaca-Pustă de către PS Părinte Siluan, de sărbătoarea Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil. Aici au fost primiți cu mare bucurie de credincioșii din Otlaca, care i-au întâmpinat dimineața la intrarea în biserică, fericiți să primească atâția copii în bisericuța lor, unde tinerii sunt foarte puțini. În cadrul slujbei, copiii din Micherechi au participat la liturghie spunând „Crezul” și „Tatăl nostru”, spre bucuria credincioșilor. PS Siluan a rostit la final un cuvânt de învățătură pe înțelesul celor mici, despre rolul îngerilor în Ierarhia cerească și în viața bisericii, exprimându-și totodată bucuria deosebită pentru realizarea acestei manifestări la care copiii au răspuns pozitiv într-un număr atât de frumos. Copiii sunt cei în care atât familia, cât și societatea își pun toată nădejdea pentru un viitor

mai bun, de aceea lor trebuie să li se acorde toată atenția de care au nevoie. Copiii sunt însă și viitorul Bisericii noastre, drept pentru care aceasta e dataore, prin toate mijloacele, să poarte de grijă creșterii și desăvârșirii micilor creștini prin apropierea lor de Hristos, a subliniat PS Episcop Siluan. Programul taberei din prima zi a mai cuprins rugăciuni de seară și discuții pe teme religioase, dar și activități desfășurate în aer liber, la terenul de joacă și vizită la grădina zoologică, aflată în centrul pentru familii și tineret de la Otlaca-Pustă, au fost plimbați cu trăsura, au putut călări și multe alte activități.

Trei zile ziditoare pentru cei mici

În primele două zile ale taberei, copiii s-au bucurat și de prezența și atenția PS Episcop Siluan și au avut permanent ca însoțitori pe părintele Visarion Tuderică, secretar eparhial la Episcopia din Iula și care le predă și ore de religie la școala din Micherechi, precum și pe prof. Ana Sárközi, di-

rectorul școlii din Micherechi. Pentru câteva zile, ei au alcătuit o mare familie, în care au avut ca frați și surori colegii și colegele prezente în tabără, iar ca părinte, pe pr. Visarion, care îi înconjoară și sprijină cu drag, și le dă sfaturi bune ca un adevărat părinte. „Copiii sunt foarte încântați că Preasfinția Sa vine în mijlocul lor, pentru că nu foarte des au prilejul să intre în contact cu un episcop sau cu un preot. Și dacă până acum aveau impresia că noi, cei îmbrăcați în dulame negre, suntem un fel de baubau, care speriem copiii sau oamenii răi, acum deja au altă impresie. Au văzut că nu-i așa și că totuși ne putem apropia unii de alții”, ne-a mărturisit pr. Visarion. „Chiar dacă această tabără este una de religie, nu putem să lăsăm la o parte

latura românească sau românismul. Pentru că în același timp, amândouă trebuie cultivate și trebuie sporite. Astfel, pe lângă participarea la Sfânta Liturghie am avut rugăciuni de dimineață și de seară în fiecare zi a taberei, am povestit legende și povești creștinești, am avut o excursie la Seghedin și am profitat de timpul frumos de afară jucându-ne în aer

liber”, a mai spus părintele. Copiii s-au simțit foarte bine, au legat prietenii, au descoperit aptitudini, au conștientizat că timpul liber poate fi petrecut frumos și echilibrat, plăcut și eficient, în același timp, interesant și constructiv, creativ și recreativ totodată, într-o manieră cu adevărat folositoare și ziditoare.

(Continuare
în pag. a 9-a)

Pași mărunți pentru un viitor sigur În vizită la grădinița din Micherechi

1 septembrie este o dată cu semnificație în viața fiecărei persoane. Cei mai mulți ne aducem aminte de mersul la școală, rememorăm chipul acelor persoane, care ne-au întâmpinat și ne-au călăuzit primii pași. Începutul este resimțit diferit, cum este și firesc, de cei care se raportează la școală. Pentru educatoarea **Simina Gherțan**, prima zi de școală a fost o experiență unică de intrare pe plan profesional în grădinița din Micherechi. După cum v-am mai informat, de la 1 septembrie a anului școlar 2013/2014 grădinița și școala generală din Micherechi a primit doi pedagogi din România cu scopul de a ajuta munca pedagogică a cadrelor didactice.

Ca să aflăm despre experiențele dobândite până acum la instituția din Micherechi, zilele trecute am stat de vorbă cu noua educatoare, **Simina Gherțan** și cu **Angela Martin Puskar**, conducătoarea grădiniței din Micherechi.

Munca instructiv-educativă de la grădinița din Micherechi a început în această toamnă cu 59 de copii în trei grupe, unde lucrează șase educatoare. Copiii sunt împărțiți în așa fel că aproape în fiecare grupă sunt în jur de 20.

– Care este componența copiilor de la grădiniță, am întrebat-o pe conducătoarea grădiniței **Angela Martin Puskar**.

– Avem copii de la părinți originari din Micherechi, de la părinți veniți din România, din căsătorii mixte, unde, în familie, limba dominantă este limba maghiară.

– Care este situația în cunoașterea limbii române?

– Situația s-a schimbat foarte mult în ultimul timp. Până și copiii și familiile venite din România vorbesc limba maghiară, așa că munca noastră este tot mai grea. Mereu le explicăm părinților importanța, valoarea limbii române. Dacă putem să le dăm o limbă în plus, adică cea română, pe lângă limba maghiară, atunci asta este o comoară pentru ei.

– Care credeți că este motivul pentru care părinții se distanțează de această comoară, am adresat întrebarea noii educatoare.

– Probabil din comoditate, a răspuns **Simina**. În aceste două luni am observat că este mai ușor și pentru un părinte să vorbească o singură limbă acasă. Mult mai ușor se înțelege cu copilul în limba maghiară și din comoditate preferă să folosească doar

limba maghiară. Eventual se bazează pe faptul că copilul va învăța limba română la grădiniță sau la școală.

– Când eu eram de vârstă preșcolară, limba română o aduceam de acasă, din familie, iar limba maghiară nu o cunoșteam deloc. Situația de azi este inversată.

– Copiii vorbesc acasă prea puțin românește și asta se observă pentru că munca noastră devine mult mai dificilă. Mult mai greu putem realiza activitățile cu copiii care vorbesc doar limba maghiară decât cu copiii care știu și limba română, ne-a explicat conducătoarea grădiniței.

– Aici intervine sarcina unei educatoare de a motiva părinții să vorbească limba română...

– Chiar am încercat să le prezint unor părinți cu care m-am întâlnit, unele avantaje ale cunoașterii limbii române. Pentru părinții care au copii și mai mari de liceu sau de facultate, am vorbit despre fa-

cultățile din România care acceptă studenți români din străinătate și primesc burse. Dacă se străduiesc și învață bine pot să termine o facultate la fără taxă sau cu bani foarte puțini, în comparație cu taxele care sunt aici în Ungaria. Atunci ar putea termina facultatea și copiii care provin din familii cu mai puține posibilități materiale, spune educatoarea **Simina Gherțan**, care a vorbit apoi despre realizările sale.

– În luna octombrie, de Ziua Vârșnicilor ați prezentat cu copiii pe scena casei de cultură un program minunat. A fost prima evoluție cu copiii?

– A fost a doua, pentru că prima mea prezentare a fost la Festivalul Castraveților unde am contribuit cu sceneta bazată pe poezia „Castravețele”, unde a fost vorba despre semănatul, udatul și culesul castraveților. Pentru Ziua Vârșnicilor din nou am pregătit copiii o poezie compusă de mine, cu titlul „Dor de bătrâni”. Pentru că și aspectul vizual este foarte important, am încercat să schimb și vestimentația lor și pentru asta le-am adus costume populare românești de la grădinițele din Salonta. Au arătat altfel decât de obicei și s-au simțit special.

– Ce fel de planuri mai aveți pe viitor?

– În fiecare săptămână ne axăm pe activitățile din săptămână respectivă, avem o temă pentru fiecare săptămână, eu le ajut pe colegile mele atât cu materiale cât și cu limbajul potrivit, sau cu ideile mele

pentru activitatea respectivă. Urmează să ne pregătim pentru serbarea de Crăciun, care va fi diferită de ceea ce a fost în anii trecuți. Voi contribui cu multe poezii și cântece în limba română, cu mini-scenete.

– Cum se desfășoară o zi la grădiniță?

– Programul meu s-a schimbat săptămâna trecută, pentru că a expirat acea perioadă de două săptămâni de acomodare în fiecare grupă. Acum stau câte-o săptămână în fiecare grupă, dar asta nu înseamnă că eu nu le ajut pe celelalte colege. Primesc de la ele orarul pe săptămână următoare și încerc să le aduc cât de multe materiale pot. În grupa în care sunt eu ne începem dimineața ca la toate grădinițele, prin întâlnirea de dimineață. Ne adunăm toți într-o sală, iar după ce au ajuns toți copiii fiecare merge în sala lui și acolo începe activitatea. Bineînțeles cu puțin joc dimineața, din care avem foarte multe de învățat, animale, culori, iar comunicarea și limbajul lor se dezvoltă foarte mult prin joc. Urmează activitatea de dimineață care se leagă de tema săptămânii. În fiecare săptămână avem un orar deja stabilit. O zi se bazează pe limbă și comunicare, unde spunem povești, poezii, învățăm să cântăm, o altă zi se bazează pe mediul înconjurător. Toate acestea se desfășoară în limba română. Bineînțeles, sunt unii copii unde nu reușim, dar colegile mă ajută prin traducerea cuvintelor din limba maghiară în limba ro-

mână. Întâlnim cuvinte mai complicate și mai dificile pentru ei în limba română literară, dar pe care am observat că le asimilează destul de repede, mult mai repede decât mă așteptam eu. După masă avem din nou o activitate. Dacă timpul ne permite, ieșim afară unde facem diverse jocuri, unde din nou au de învățat cuvinte destul de dificile pentru ei. Vă dau niște exemple: la stânga, la dreapta, încă nu fac bine diferența nici în limba maghiară, în aceste două direcții. Cu expresiile: mai mult, mai puțin, mai sus, mai jos, ne întâlnim foarte mult la educație fizică. Dacă timpul e potrivit ieșim în curte, fiindcă mult mai mult apreciază copiii activitatea în aer liber decât în interiorul grădiniței, ne-a spus entuziasmată **Simina**.

– Am avut o toamnă frumoasă, cu mult soare. Ați avut ocazia să cunoașteți satul Micherechi?

– Am vizitat străzile din sat și am cunoscut ocupațiile oamenilor. Toate acestea la plimbare. Am cunoscut culorile frunzelor, am vorbit de ce cad frunzele toamna, am vorbit despre fructele și legumele acestui anotimp, despre culesul strugurilor, despre must, vin, compot, ș.a.m.d.

– Care sunt mijloacele care vă ajută la îmbunătățirea limbii române?

– Pot să spun că muzica este una dintre ele. Tocmai de aceea am adus pentru fiecare grupă șase CD-uri cu peste o sută de cântece în limba română, care sunt foarte apreciate de către copii. Facem coreografii, cântăm, facem concurs de M-Factor, ș.a.m.d. Avem nevoie de cărți cu povești, cu poezii, cântece, pentru că astea sunt materialele de bază într-o grădiniță. Apoi avem nevoie și de CD-uri, DVD-uri, pentru că acestea îi atrag pe copii. Mult mai mult le place o poveste dacă o și văd, decât dacă doar o aud. Folosim foarte multe fișe de lucru, care deocamdată le luăm de pe internet, mai avem nevoie de tablouri cu diferite peisaje, planșe despre corpul uman.

(Continuare în pag. a 9-a)

Am avut privilegiul de a fi invitată la acest Festival de Teatru organizat anual în perioada poate cea mai încântătoare a Bucureștilor: toamna.

Bucureștenii sunt niște răsfățați ai soartei, cu puțin timp înainte s-a desfășurat, timp de trei săptămâni, extraordinarul Festival Internațional de Muzică – George Enescu. Și cum amatori de muzică și teatru există, bănuiește de pe vremea ciobanului Bucur, vă imaginați, că nu s-a interpretat muzică și nu s-a jucat teatru, cu sălile goale. În plus concertele au fost transmise și on-line, ceea ce pentru cei departe de București a însemnat un noroc aparte.

Lipsind de la ultimele două ediții ale Festivalului nu pot face afirmații cu mâna pe inimă, decât despre această ultimă ediție: a ținut bine, spre ce a ținut, adică spre a deveni un mare festival profesionist în contextul teatral mondial. Asta în ciuda greutăților financiare imense de care organizatorii, Uniunea Teatrală din România și ARCUB (Centrul de Proiecte Culturale al Municipiului București) s-au ciocnit, lucrând sub un stres imens, acela al incertitudinii, dacă se face ori nu se face Festivalul. Și s-a făcut! Mii de felicitări realizatorilor, care sunt mulți, foarte mulți, de la întregul aparat UNITER și direcția artistică a Festivalului până la actori, regizori, scenografi, critici, graficieni, editori, funcționari cu diferite responsabilități, mașiniști, tehnicieni etc. etc. și nu vreau să-i uit nici pe cei în măsură să elibereze până la urmă fondurile necesare, fără de care nimic, niciodată nu se poate realiza. Bravo lor, tuturor! Au biruit!

Selecția spectacolelor jucate în Festival i-a revenit exclusiv doamnei Alice Georgescu, critic de teatru, director artistic și unic selecționer al Festivalului. Criteriile după care a ales spectacolele au fost clar expuse în materialul semnat de domnia sa pe prima pagină a albumului FNT 2013, citez: „Ediția 2013 a FNT își dorește să propună spectatorilor un eșantion concentrat, reprezentativ și, sperăm noi, atrăgător al artei scenice

CORESPONDENȚĂ CULTURALĂ

A 23-a ediție a Festivalului Național de Teatru de la București 25 octombrie – 3 noiembrie 2013

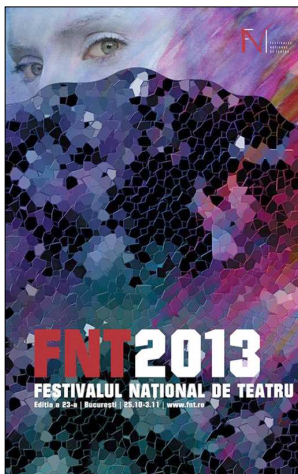
românești, așa cum s-a înfățișat ea pe parcursul stațiunii 2012–2013: spectacole mari și spectacole mici, creatori tineri și creatori experimentați, artiști îndrăzneți și artiști înțelepți. ... înainte de orice, bucurie – bucuria de a le dăruie celor ce intră în sala de spectacol câteva zeci de minute de inteligență a inimii și de sensibilitate a minții”.

Și așa a fost. Cele 26 de spectacole selectate, pe care, vă dați seama, nu le-am putut vedea în totalitatea lor, fiecare cu calitățile și lipsurile sale, au dăruit bucurie spectatorilor. Cel mai de seamă scop a fost deci atins...

De la *Troienele* după Euripide, montat la Opera Națională din Iași de Andrei Șerban, închinat amintirii celei care a fost directorul Teatrului *MaMa* din New York, neuitata Ellen Stewart sau *Pălăria Florentină* de Eugène Labiche în regia lui Silviu Purcărete, montat la Teatrul Național din Iași sau *Însemnările unui nebun* de N. V. Gogol a lui Felix Alexa, la ARCUB până la spectacolul *Beznă de mină* de Csaba Székely sau spectacolul ultim: *Gardenia* de Elsbieta Chowaniec al Teatrului Maghiar din Timișoara în regia budapestanului Gábor M. Koltai, toate cele 15 spectacole văzute de mine, mi-au oferit bucuria aceea specială a Teatrului. Bucurie din care ne hrănim...

Afluența de public a fost mare, aplauzele de cele mai multe ori în picioare, discuțiile de dimineață, de la micul dejun, purtate de noi, cei invitați, întotdeauna foarte vii.

Parcurs acum, după marele festin, capitolul închinat scurtei prezentări din Albumul Festivalului a regizorilor spectacolelor selectate. Sunt cu totul 19 printre care vâruri ale regiei contemporane din România și din lume: Silviu Purcărete, Andrei Șerban, Gábor Tompa, urmași de Cornișteanu, Frunză, Afrim,

Felix Alexa, Bocsárdi, Mănuțiu, adoptatul de acum, Yuri Kordonsky, proaspăt afirmatul Aba Sebestyén de la Tg. Mureș, budapestanul Gábor M. Koltai și alții. I-am înșirat, ca să-i cunoașteți măcar după nume. Destui dintre ei au lucrat sau vor lucra și în teatre din Ungaria. Dragi cititori, fără talentul lor n-am avea parte de bucuria oferită de spectacolul de teatru, fără ei actorii s-ar ofili... teatrul nu ar mai fi...

Festivalul a fost conceput și pe un amplu repertoriu de programe conexe. Ele au oferit momente extrem de importante pentru istoria acestui Festival și chiar pentru istoria teatrului contemporan. Mă refer în primul rând la expoziția de scenografie, deschisă la Fundația Löwendal pe tot parcursul Festivalului, a întregii opere a marelui scenograf Helmut Stürmer, plecat în occident de la Teatrul Bulandra din București. A fost unul din colaboratorii de marcă ai marelui regizor Liviu Ciulei. De niște ani lucrează peste tot în lume pentru montările lui Silviu Purcărete. Au avut două colaborări și la Teatrul Csokonai din Debrecin. Urmează să lucreze amândoi pentru Teatrul Național din Budapesta. Prezentarea atât de amplă a activității de o viață a scenografului rămâne o mărturie nu numai a artei și profesionalismului său, dar va constitui sursă de documentare pentru un capitol impor-

tant din istoria teatrului contemporan: scenografia.

Tot la Fundația Löwendal au avut loc prezentările de carte și prezentarea primului număr al fabuloasei reviste culturale, INFINITEZIMAL, conceput, editat de profesorul Sebastian Vlad Popa și al său colectiv redacțional. Viață lungă și lor și revistei!!!

Alt program conex important a fost Colocviul internațional: *Criticul – Critica de Teatru – dispariție sau transformare?! Conferențarii și-au prezentat punctele de vedere, poziția față de tema propusă, dar... momentul de vârf l-a constituit discursul președintelui Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru, domnul Michel Vais din Canada, care a prezentat rezultatele unor cercetări, la care a și participat, publicate într-un volum semnat de italianul Lamberto Tassiani despre adevărata identitate a lui William Shakespeare. Cartea urmează să fie prezentată pe larg în 2014, la Biennala Shakespeare de la Craiova. Vă dați seama, dragi iubitori ai teatrului, ce efect surpriză se va produce la anul, în sala dezbaterii acestui subiect? Întrebarea o cunoaștem cu toții, este de notorietate: cine a fost Shakespeare, a existat el cu adevărat sau nu? Eu nu vă pot recomanda până atunci decât minunata poezie a lui Marin Sorescu: *Shakespeare...**

Și câteva filme de marcă au fost prezentate în cadrul programelor conexe la Cinemateca Union. Un *FAUST* de Alexandr Sokurov, din păcate nu am apucat să-l văd, dar am văzut *Undeva în Palilula* de Silviu Purcărete, *Nunta mută* de Horațiu Mălăie. Creații de excepție realizate de doi oameni de teatru români, nu de regizori de film. Nici o problemă. Interacțiunea profesiilor se practică dintotdeauna.

Nu vreau să uit nici discuțiile pe diverse teme tea-

trale purtate la *Ceainăria Serendipity*, intitulată *Divanele FNT*. Aici l-am ascultat pe actorul Ion Caramitru, director artistic al TNB, președinte UNITER, pe regizorul Cristian Hadjiculea, directorul T.N. din Iași, pe regizoarea Beatrice Rancea, actualmente director al Operei din Iași și alte personalități regizorale sau manageriale poftite să-și exprime puncte de vedere legate de situația actuală, de „problemele arzătoare la ordinea zilei” a breslei teatrale din România.

După cum spectacolul prelegere de excepție prezentat de neîntrecutul recitator care este Ion Caramitru, intitulat *Respirația Poeziei*, alături de un partener, tânăr contrabasist, pe măsura maestrului, rămâne un moment de referință. Admir cu câtă lejeritate și dragoste își practică profesia maestrul, pe lângă toate îndatoririle grele pe care le are de îndeplinit.

Vreau să vă împărtășesc regretul de a nu ne fi bucurat de prezența la discuțiile pe viu a minunatei actrițe a Teatrului Bulandra, *Mariana Mihut*, prezentă seară de seară în programul Air Focus al Radioului România Cultural. A lipsit din motive de sănătate. Îi urez și în numele dumneavoastră, pe această cale, multă, multă sănătate!!!

În încheiere nu vreau să vă asigur, stimați cititori, decât de o singură certitudine, pe care nu puteam să nu o sesizez după vizionarea atâtor spectacole. Anume: prezența pe scenele românești a unui număr mare de tineri și foarte tineri actori excepționali! Talentați, inteligenți, bine instruiți, curajoși și convingși de ceea ce fac pe scenă, care iradiază bucuria, plăcerea de a lucra, de a juca teatru.

Ochii lor rămân de neuitați!!! Prezența lor este un mare câștig pentru calitatea spectacolelor montate. Această generație din urmă va asigura, asigură deja, în teatrul românesc, continuitatea calității de excepție, pe care mulți ani la rând Teatrul Românesc l-a deținut în lume. Din nou îl deține!

Lor le urez viață lungă și succes!!!

Anna Scarlat

Pași mărunți pentru un viitor sigur În vizită la grădinița din Micherechi

(Urmare din pag. a 7-a)

– Toate acestea le aveți deja la dispoziție sau mai e nevoie și de altele?

– Unele le avem, iar cele mai multe nu prea. În special, avem mare lipsă de materiale în limba română. Eu încerc să aduc de la Salonta tot ce pot, dar din păcate facem doar xeroxuri.

– Educatoarea de azi va fi întotdeauna oglinda omului de mâine. Dacă acum vă străduiți să contribuiți la stoparea procesului de asimilare, atunci misiunea dumneavoastră și-a atins scopul pe deplin...

– Să știți că părinții au observat deja schimbările. Dimineața, la întâlnire îmi spun că fetița vorbește mai mult românește de când sunt eu aici. Sau îmi spun părinții că băiatului îi pla-

ce să vorbească limba română pentru că a aflat de la mine despre desenele animate cu anumite personaje pe care le găsim la noi.

– Cum vă faceți înțelesă cu un copil care nu prea știe românește?

– La început, copiii aveau intenția de a vorbi mai mult în ungurește. Și acum se mai întâmplă asta din când în când, în special cu copiii care nu știu românește, dar după ce spun două-trei propoziții își dau seama că trebuie să-i spună altfel la doamna pentru că ea nu înțelege. Atunci se gândește și prinde cuvintele prin care încearcă să se exprime. Mai departe îi ajut eu și iată așa facem o conversație. Facem pași mărunți pentru un viitor sigur, ne-a mărturisit educatoarea Simina Gherțan.

A. Cioca

Conferință despre cultura naționalităților, la Budapesta

Secția de Etnografie și Artă Populară a Academiei Maghiare de Artă și Institutul de Muzicologie a Centrului de Cercetare din cadrul Academiei Maghiare a organizat în zilele de 14-15 noiembrie, conferința „Cultura tradițională a naționalităților din Ungaria”.

Emilia Martin, șeful secției de muzeologie a Mu-

zeului „Munkácsy Mihály” din Bichișciaba a ținut în cadrul acestei conferințe un discurs despre colindele românești la românii din Ungaria. Înaintea discursului doamnei Emilia Martin, cercetătorul științific al muzicii tradiționale populare, Sebő Ferenc a vorbit despre muzica populară a românilor din Ungaria.

A.C.

„O iarnă românească” la grădinița din Bătania

Grădinița Română din Bătania organizează vineri, 29 noiembrie, de la ora 9.00, o zi deschisă, sub titlul „Anotimpurile copilăriei V – Tradiții și obiceiuri românești de iarnă”. Cu această ocazie, educatoa-

rele de naționalitate română din Ungaria sunt invitate pentru a redescoperi un alt „anotimp al copilăriei”, încărcat de tradiție, bucurie și manifestare artistică unică, sub genericul „O iarnă românească”. A.C.

Tabăra de religie „Muguri de lumină” pentru copiii din Micherechi

(Urmare din pag. a 6-a)

Excursie în orașul de pe Tisa

Ziua a doua a taberei a avut un caracter cultural și de cunoaștere o unor obiective importante, dar și a unor instituții românești din Seghedin, unde copiii au vizitat „Domul” – Catedrala Romano-Catolică din Seghedin, au mai vizitat Muzeul „Móra Ferenc” și Capela ortodoxă maghiară din oraș, unde au fost primiți cu multă căldură sufletească de parohul Imrényi Tibor. La Seghedin, copiii au vizitat studioul teritorial al Televiziunii Naționale, în care se redactează și emisiunea în limba română „Ecranul nostru” și unde au putut să vadă cum se desfășoară munca redactorilor și prezentatorilor de știri din televiziune. La Catedra de Limbă Română a Facultății Pedagogice „Juhász Gyula” din cadrul Universității din Seghedin, copiii au fost întâmpinați de prof. univ. Mihaela Bucin, care le-a vorbit despre locuri și fenomene naturale, dar și spirituale specifice zonei Buzău, din România, iar doamna consul Monica Radu, de la Consulatul General al României din Seghedin le-a vorbit despre importanța sărbătoririi zilei onomastice la români.

Să fii între copii este un dar de la Dumnezeu

Ultima zi a taberei s-a desfășurat în localitatea Micherechi de unde provin

elevii, cu participarea la Sfânta Liturghie, unde cu acest prilej, copiii s-au sposedit și au fost cumincați cu Sfintele Taine, iar la slujbă au rostit și aici, în grup, „Crezul” și „Tatăl nostru”. După slujbă, copiii au luat masa la casa parohială din Micherechi unde au fost răsfățați cu pizza și răcoritoare, după care au vizionat un film religios, iar înainte de a se despărți unii de alții, câțiva dintre copii au plecat cu părintele să viziteze pe unul dintre colegi care a pățit la tabără un mic accident și nu a mai putut fi prezent până la capăt la activități și doar după aceea și-au luat rămas bun unii de la alții și s-au îndreptat spre casele lor.

„Când sunt în mijlocul lor mă simt și eu copil din nou. Nu am zilnic astfel de ocazii, iar când sunt înconjurat de ei, atunci și copilul din mine răbufnește. Fiecare zi petrecută cu copiii aceștia înseamnă un prilej de a mă bucura de darurile pe care Bunul Dumnezeu mi le face, pentru că fiecare copil este un dar pe care

Dumnezeu ni-l dă. Mi se pare un dar minunat să fii în mijlocul copiilor, să te bucuri cu copiii, să-i înțelegi și mai mult să încerci să-i formezi, să-i așezi pe cale, ca ei să meargă în direcția potrivită”, a mărturisit pr. Visarion Tuderic.

*

Manifestarea a făcut parte din Proiectul European cu numărul HURO/1101/090/2.1.3, legat de dezvoltarea turismului religios în zona județelor Bichiș (Békés) din Ungaria și Arad din România, înaintat în comun de Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, Arhiepiscopia Aradului și Fundația publică pentru dezvoltarea localității Otlaca-Pustă și realizat în cadrul Programului de Cooperare Transfrontalier Ungaria-România 2007-2013 (www.huro-cbc.eu, www.hungary-romania-cbc.eu) cu sprijinul Uniunii Europene și cu co-finanțarea Fondului de Dezvoltare Regională din Europa, respectiv a Republicii Ungare și României.

A.B.

Moaștele Sfântului Petru vor fi expuse pentru prima dată în public

Pentru prima dată, moaștele considerate ca aparținând Sfântului Petru, primul apostol și fondator al Bisericii, vor fi scoase din grotlele de sub bazilica ce-i poartă numele pentru a fi expuse în public, a anunțat un prelat al Vaticanului, informează AFP.

Acest eveniment excepțional va avea loc pentru a marca încheierea „Anului Credinței”, duminică, 24 noiembrie, în prezența Papei Francisc.

Într-un articol publicat în ediția de sâmbătă a ziarului Vaticanului, L'Osservatore Romano, președintele Consiliului Pontifical pentru noua evanghelizare, arhiepiscopul italian Rino Fisichella, a făcut cunoscut că un ultim gest ce va încorona acest an va consta în „expunerea pentru prima dată a relicvelor pe care

tradiția le recunoaște ca fiind ale apostolului care și-a dat viața aici pentru Domnul”.

„Anul Credinței” a fost lansat în octombrie 2012 de către Papa Benedict al XVI-lea și a presupus numeroase festivități în Piața Sfântului Petru. Osemintele

au fost descoperite în timpul săpăturilor din 1940, sub pontificatul Papei Pius al XII-lea, într-o necropolă situată sub Bazilică, lângă un monument din secolul al IV-lea, construit în onoarea celui care este considerat primul episcop al Romei și primul papă.

Zece lucruri pe care nu le știai despre cafea

Cafeaua ne face diminețile mai frumoase și datorită cofeinei ne pune mintea și roțile în mișcare. Știai, însă, că a fost descoperită din întâmplare sau că a fost interzisă în secolul XVI? Află în continuare 10 lucruri interesante despre cea mai cerută băutură la micul dejun.

Mulți istorici spun că boabele de cafea au fost descoperite din întâmplare de o turmă de capre. Păstorul etiopian care le însoțea a observat că animalele lui erau din ce în ce mai agitate după ce consumau aceste boabe, scrie foodstory.ro.

Cafeaua este pe locul 2 în topul celor mai vândute bunuri de consum din lume, după carburanți.

Cafeaua poate ucide dacă e consumată în cantități mari. Ce-i drept, e greu să ajungi la 100 de cești pe zi, dar băutorii înraii ar trebui să fie atenți.

Boabele de cafea ar putea înlocui combustibilii fosili în viitor, spun cercetătorii. De altfel, sunt testate deja mașini care funcționează cu hidrogenul rezultat din arderile resturilor provenite de la recolta-

rea boabelor de cafea. Africa de Sud, Brazilia și Columbia produc peste 40% din cafeaua vândută la nivel mondial.

Cafeaua instant a fost inventată de chimistul britanic, George C. Washington, în 1906. Produsul a fost lansat pe piață trei ani mai târziu.

Cafeaua a fost interzisă în secolul XVI în Imperiul Otoman din cauza efectelor sale asupra sistemului nervos.

Și Vaticanul a interzis-o la un moment dat pentru că era considerată băutura musulmanilor.

Cartea săptămânii

Vasile Ernu: „Sînt un om de stînga”

Cartea lui Vasile Ernu, „Sînt un om de stînga”, a fost lansată recent la Editura Cartier și are o prefăță semnată de Tamás Gáspár Miklós.

Volumul lui Ernu este o selecție a celor mai importante texte ale autorului apărute în ultimii ani în presa scrisă și online din România și străinătate. Cartea este o cronică a vremurilor noastre și cuprinde texte ce vizează cele mai importante evenimente, polemici, fenomene politice, sociale și culturale prin care a trecut și trece România și zona est europeană.

Când vorbește despre „Sînt un om de stînga”, Tamás Gáspár Miklós îi dă dreptate lui Nietzsche, în a cărui formulare, stînga viza: creștinismul, democrația și socialismul. Stînga este dușmanul orânduirii agonistice, a ordinii libertății pentru cei puternici, energici și talentați, libertate care poate fi susținută numai de sclavie, o situație descrisă de termenul „cultură”, mai adaugă Tamás G. M.

Vasile Ernu s-a născut în URSS în 1971. A absolvit Facultatea de Filosofie, din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, în 1996. A fost redactor fondator al revistei Philosophy&Stuff și redactor asociat al revistei Idea artă+societate. A activat în cadrul Fundației Idea și Tranzit și al editurilor Idea și Polirom. În ultimii ani a ținut rubrici de opinie în România Liberă, HotNews, Timpul și Adevărul, precum

și rubrici permanente la revistele Noua Literatură, Suplimentul de Cultură și Observator Cultural. Este unul din fondatorii și coordonatorii proiectului CriticAtac.

Vasile Ernu a debutat cu volumul „Născut în URSS” (Polirom, 2006). Cartea a fost nominalizată la Premiul de debut al revistei Cu-vîntul, Premiul pentru Roman și Memorialistică al revistei Observator cultural și Premiul Opera Prima al Fundației Anonimul. Volumul a fost distins cu Premiul pentru debut al României literare și cu Premiul pentru debut al Uniunii Scriitorilor din România. În 2009 publică la Editura Polirom volumul „Ultimii eretici ai Imperiului”. Volumul a fost nominalizat la Premiul pentru Eseu al revistei Observator cultural (2009) și a primit Premiul Tiuk! 2009. În 2010 publică la Editura Polirom, împreună cu Bogdan-Alexandru Stănescu, volumul „Ceea ce ne desparte. Epistolarul de la Hanul lui Manuc”. În 2012 îi apare la Editura Cartier volumul „Intelighenția rusă”.

TV

România deșteaptă

Vineri, 15 noiembrie, ora 12.00, TVR1

Aici sunt spuse poveștile a zeci de studenți și profesori români de la marile universități ale lumii. Reguliile, grilele de selecție la aceste universități, dar mai ales succesul unor români care au studiat sau continuă să lucreze în universități precum Harvard, Princeton, Yale, Stanford, Berkeley, King's College, MIT, Sorbona, Heidelberg, Columbia University, Cambridge, Oxford, cele două mari universități din Germania – Ludwig Maximilian și Universitatea Tehnică, dar și London School of Economics au fost adunate de Irina Păcurariu în cinci ediții de câte o oră fiecare.

Cum se vede România de acolo? Cât de lung a fost drumul acestor români care au studiat sau continuă să muncească în aceste universități? Ce planuri au? Se vor întoarce ei acasă? Este inteligența cel mai bun produs de export al României? Sunt doar câteva dintre multele răspunsuri pe care Irina le obține la „România deșteaptă”.

„Educația este considerată principala șansă pentru sănătatea acestei națiuni. O astfel de temă este (aproape) obligatorie în aceste vremuri, în care dileme de tip învățământ privat/public sau studiu în țară/în afara ei sunt subiecte recurente pe agenda publică. În plus, sistemul autohton pare să-și mărturisească, măcar tacit, eșecul. Chiar dacă acesta nu este neapărat de fond, ci mai degrabă unul de imagine”, este de părere Irina Păcurariu.

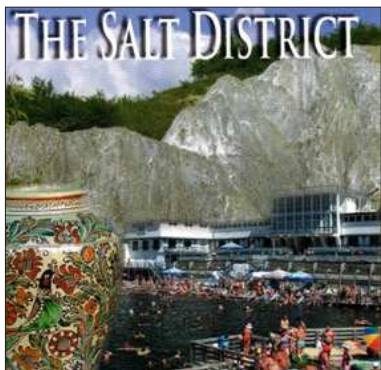
Exclusiv în România – Ținutul Sării

Sâmbătă, 16 noiembrie, ora 18.00, TVR1

Ținutul Sării – Partea a doua

Cu: Cristian Tabără

Pe 9 noiembrie, la TVR1, Cristian Tabără a avut o misiune grea: fiind membru al juriului la Festivalul Sarmalelor de la Praid a fost nevoit să guste din bunătățile pregătite de toți concurenții înscrisi în competiție. La fel ca în prima parte, și în emisiunea din 16 noiembrie, împreună cu Cristian Tabără vom colinda prin Ținutul Sării, descoperind la Corund cea mai mare comunitate de olari activi din lume, iar la Crișeni – Muzeul Pălărilor de Paie, unicat care găzduiește o pălărie de dimensiuni impresionante. În fiecare episod Exclusiv în România, Cristian Tabără călătorește, descoperă și prezintă obiective turistice, istorie, cultură, credință, arhitectură, tradiții, gastronomie, facilități turistice și, mai ales, unicate europene și mondiale din România, dintre care unele sunt încă necunoscute și neexploatate turistic.

FESTIVAL

Festivalul Vinului la Arad

Între 15 și 17 noiembrie, pe platoul din fața Primăriei din Arad, va avea loc o nouă ediție a unuiu dintre cele mai importante festivaluri în aer liber din Arad, Festivalul Vinului.

Sâmbătă 16.11 ora 17.00

Ziua West Tv

Orchestra Rapsodia,

Daniela Han

Lucian Zadic,

Nelu Zadic,

Lucian Drăgan

Sâmbătă 16.11 ora 19.30

Domino, CARGO

Duminică 17.11 ora 18.00

Cristi Bortas &

Laura Gaspar

Daniel Julean,

Nelu Pitic & friends

Daniel's Band

CONCERT

DAN PURIC

Conferința „Suflet românesc”,

la Arad și Timișoara

Duminică, 24 noiembrie 2013, ora 18.00 –

Arad, Sala Cinema „Dacia”

Luni, 25 noiembrie 2013, ora 19.00 – Timișoara,

Sala Filarmonicii „Banatul”

„Există în sufletul acestui neam o timiditate în fața lumii. Și cum lumea de astăzi e arogantă, obraznică și îngâmfată, ai sentimentul că în intimitatea lui, sufletului românesc îi e rușine să participe la ea. Dar asta nu dintr-o resemnare, ci dintr-un fel de „zare interioară” care spune că veșnicia nu poate fi atinsă de istorie.” – Dan Puric, „Suflet românesc”. Evenimentul este organizat de BIA Partner Events și se dorește a fi o avanpremieră la conferința și lansarea cărții cu același nume de la Ateneul Român, în luna decembrie.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

18 NOIEMBRIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

19 NOIEMBRIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

20 NOIEMBRIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport: Clubul suporterilor 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

21 NOIEMBRIE, JOI (Ștefan Crăsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista, presei 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

22 NOIEMBRIE, VINERI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Marieta Gavra: „Femei celebre” 16.30: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

23 NOIEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Medalion folcloric cu Daniela Băcilă de la Radio Timișoara 17.55: Încheiere

24 NOIEMBRIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

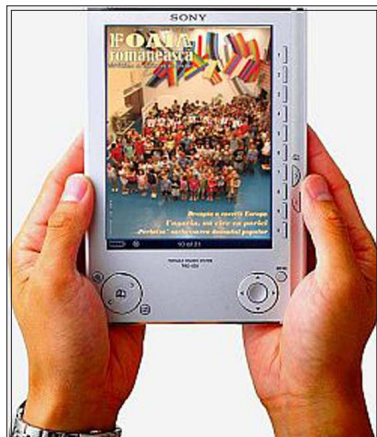
16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicui din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 20 noiembrie, m1, ora 12.55
joi, 21 noiembrie, Duna TV, ora 7.00

În acest an se împlinesc 240 de ani de la prima atestare documentară a Parohiei Ortodoxe Române din Micherechi. Primul preot ortodox român, Ioan Bordașiu, a fost chemat la Micherechi, în anul 1773 pentru a răspunde nevoilor sufletești ale puținilor credincioși ai satului. Cu ajutorul parohului Bisericii Ortodoxe Române din Micherechi, Ioan Bun, vom parcurge istoricul celor aproape două veacuri și jumătate, credinciosul Vasile Poiendan ne va citi și textul contractului datat din anul 1773, încheiat între conducerea de atunci al Micherechiului și între primul preot, Ioan Bordașiu.

Realizator: **Tiberiu Boca**

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” va cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

Glume

Un indian se duce la un notar din vestul îndepărtat și îi spune supărat:

- Domnule notar, am auzit că poți să schimbi numele. Al meu nu-mi mai place.
- Cum te cheamă?
- Trenulețul care merge agale printre pajiștile înflorite în luna de mai...
- Trenulețul... care... merge..., scrie notarul.
- Și cum vrei să te cheme acum?
- U-UUUUUUUUUUUUUUUUU!!!

Un bătrânel și-a dus nepotul la o plimbare prin cimitir. Oprindu-se în fața unei pietre funerare, i-a spus nepotului său:

- Aici zace un om extrem de cinstit. A murit datorându-mi 50 de dolari, dar s-a chinuit până în ultima clipă să-și achite datoriile. Dacă este cineva care va merge în Rai, el va fi acela!
- Au mai mers puțin și bătrânelul s-a oprit în fața unei alte pietre funerare și a zis:
- Acesta în schimb este un om cu totul diferit. Îmi datora 60 de dolari și a murit fără ca măcar să încerce să mi-i restituie. Dacă este cineva care va merge în Iad, el va fi acela!
- Băiatul a stat puțin pe gânduri, după care a zis:
- Știi ce cred eu, bunicule? Că ești extrem de norocos!
- Cum așa?, îl întrebă bunicul nedumerit.
- Păi, răspuns băiatul, oriunde vei ajunge vei avea niște bani puși de-o parte.

Zece întrebări retorice pe marginea serbării comemorative de la Leta Mare

Ce poți să mai scrii despre un eveniment care se desfășoară pentru a 19-a oară cu regularitate, în fiecare an, la început de noiembrie, în orașelul bihorean Leta Mare?

Că organizatorii, Auto-guvernarea și Asociația românilor din localitate, pun atâta suflet în singura lor manifestare de amploare cu o tradiție de aproape două decenii că nu-ți vine să-i superi și să nu participi, să nu fii alături de ei?

Că se desfășoară cu atâta eleganță și căldură sufletească încât nici măcar nu se simte deranjat nimeni care nu vorbește ambele limbi, româna și maghiara, fiind traduse toate discursurile?

Că inițiativa de acum 19 ani a românilor din Budapesta, de a-i sărbători pe scriitorul și jurnalistul Iosif Vulcan, pe preotul și scriitorul Iustin Popfiu, precum și pe întreaga familie Irimie (din rândul căreia s-a născut Ioan Irimie – Irinyi, inventatorul chibritului) a

prins rădăcini în sufletele românilor din Leta și duc mai departe cu sfințenie amintirea marilor lor înaintași români?

Că în sâmbăta din 9 noiembrie 2013, pe lângă românii și ungurii din Leta Mare, ca de fiecare dată, au participat în număr foarte mare la sărbătoare români din alte localități din Ungaria, români și unguri din România, din localitățile Holod, Oradea, Secuieni, Sânnicolau de Munte, iar diplomația română din Ungaria a fost reprezentată de ambasadorul Victor Micula și cei doi consuli generali Ioan Fodoreanu și Florin Vasiloni?

Că monumentele și crucile ridicate în memoria personalităților marcante de origine română, Iustin Popfiu (1841–1882), Iosif Vulcan (1841–1907) și familia Irinyi (Irimie) sunt frumos îngrijite și cinstitute de localnici zi de zi, nu doar la sărbători?

Că primarul Menyhárt Károly a promis de pe acum

că va acorda tot sprijinul său pentru organizarea în anul viitor a celei de-a 20-a festivități și că preotul greco-catolic a propus ca la acea ediție să plantăm împreună un copac, lângă mormântul lui Iustin Popfiu din curtea bisericii greco-catolice, la umbra căruia să se reîntâlnească românii și ungurii din Bihor și peste alte două decenii?

Că ambasadorul Victor Micula le-a spus letanilor să fie mândri de înaintașii lor români, care au fost modele de urmat în domeniile științei, literaturii și credinței, pentru că sunt multe alte comunități care nu se pot bucura de astfel de modele?

Că în numele delegației din Oradea, scriitorul Ioan Moldovan, redactorul șef al revistei „Familia” a promis că sigur-sigur vor participa și la cea de-a 20-a sărbătoare?

Sau să scriem că domnul Gavril Krizsán, președintele Autoguvernării Românești din Leta Mare, în calitate

de organizator, a promis de pe acum că va invita anul viitor și mai mulți români din Ungaria să se amintească alături de ei de marile personalități din Leta și că plănuiește o festivitate care să rămână mulți ani în

amintirea participanților? După aceste zece întrebări retorice, avem doar un singur răspuns: Venim la Leta Mare și în 2014! Mulțumim în prealabil pentru invitație!

E. Șimon

FOAIA
românească
15 noiembrie 2013
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: **5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95.** Telefon: (66) 463-152, 361-789 E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foiaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2013: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Ministerul Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni (București, România).